

54.

VLÁDNÍ NAŘÍZENÍ ze dne 7. dubna 1953

o provozu na silnicích.

Vláda republiky Československé nařizuje se souhlasem presidenta republiky podle § 1 ústavního zákona č. 47/1950 Sb., o úpravách v organisaci veřejné správy, a podle § 42 odst. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvním pětiletém hospodářském plánu rozvoje Československé republiky (zákona o pětiletém plánu):

Dopravní inspektoráty.

§ 1.

- (1) Bezpečnost a plynulost provozu na silnicích je jedním ze základních předpokladů úspěšného plnění dopravních úkolů.
- (2) Péče o bezpečnost a plynulost provozu na silnicích, pokud dále není stanoveno jinak, náleží do působnosti ministerstva národní bezpečnosti, které tento úkol plní svými orgány, zejména dopravními inspektoráty.

§ 2.

- (1) Ministerstvo národní bezpečnosti zřídí dopravní inspektoráty v sídlech okresních a krajských národních výborů pro jejich územní obvod a hlavní dopravní inspektorát se sídlem v Praze s působností celostátní.
- (2) Dopravní inspektorát v sídle okresního národního výboru je podřízen dopravnímu inspektorátu v sídle krajského národního výboru, který je podřízen hlavnímu dopravnímu inspektorátu v Praze.

§ 3.

Dopravní inspektoráty zajišťují bezpečnost a plynulost provozu na silnicích tím, že

- a) řídí provoz na silnicích,
- b) dohlíží na provádění výcviku a školení řidičů, vychovávají je k uvědomělé kázni, k socialistickému poměru ke společnosti a hospodářským hodnotám, rozhodují o odborné způsobilosti řidičů i odborné způsobilosti učitelů pro výcvik řidičů a vydávají příslušné průkazy,
- c) řídí výchovu ostatních uživatelů silnic k dopravní kázni, spolupůsobí v tomto směru při výchově školní mládeže a vyšetřují dopravní nehody,
- d) dohlíží, aby konstrukce a stav vozidel neohrožovaly bezpečnost a plynulost provozu na silnicích, zejména schvalují technickou způsobilost jednotlivých vozidel k provozu, provádějí prohlídky, odnímají způsobilost k provozu a vydávají příslušné průkazy,

- e) vedou evidenci řidičů a motorových vozidel, výcvikových kursů a jejich učitelů,
- f) napomáhají národním výborům při plnění jejich dopravních úkolů,
- g) spolupracují se Státní pojišťovnou při provádění pojištění,
- h) rozhodují o odborné způsobilosti učitelů pro výcvik řidičů trolejbusů a městských kolejových vozidel a dohlížejí na provádění tohoto výcviku.

§ 4.

Dopravní inspektoráty mohou pověřit také jiné orgány a osoby dobrovolně se hlásící, aby pomáhaly při zajišťování bezpečnosti provozu na silnicích.

Působnost jiných orgánů.

§ 5.

Výcvik řidičů motorových vozidel mohou provádět, splní-li stanovené podmínky,

- a) Svaz pro spolupráci s armádou,
- b) závody, orgány státní správy a školy,
- c) ve výjimečných případech též odborně způsobilí řidiči.

§ 6.

(1) Ministerstvu dopravy přísluší:

- a) řídit organizaci výcviku řidičů motorových vozidel a stanovit jeho podmínky,
- b) činit opatření k zajištění hospodárnosti provozu motorových vozidel,
- c) stanovit technické podmínky pro provoz motorových vozidel a schvalovat jejich typy,
- d) stanovit podmínky pro ochranu silnic a řídit údržbu a umístování dopravních značek a zařízení.

Tuto působnost vykonává ministerstvo dopravy v okresech a krajích prostřednictvím okresních a krajských národních výborů.

- (2) Ministerstvu financí přísluší řídit a kontrolovat provádění pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel.
- (3) Ministr národní bezpečnosti může pověřit výkonem některých úkolů podle tohoto nařízení též jiné orgány státní správy. Pověřené orgány vykonávají svěřenou působnost podle směrnic vydaných příslušným ministrem v dohodě s ministrem národní bezpečnosti. Ministru národní bezpečnosti zůstává vyhrazeno právo přesvědčit se o způsobu výkonu svěřené působnosti, po případě ji odejmout, když zjistí vážné závady.

Povinnosti při provozu na silnicích.

§ 7.

- (1) Každý je povinen zachovávat předpisy upravující provoz na silnicích a uposlechnout orgánů, které jej řídí.
- (2) Osobám, které nedbají pravidel silničního provozu nebo neuposlechnou pokynů orgánů, které řídí provoz, může být bez újmy trestního stíhání uloženo, aby se účastnily povinného školení o pravidlech silničního provozu.

§ 8.

- (1) Na silnicích smí se užívat jen vozidel, která svou konstrukcí a vybavením neohrožují bezpečnost a plynulost provozu ani bezpečnost osob a majetku a která nepoškozují silnici. Motorových vozidel a přívěsů se smí užívat, jen byla-li schválena jejich technická způsobilost nebo shodují-li se se schváleným typem a byla-li pro ně přidělena státní poznávací značka.
- (2) Držitel vozidla a jeho řidič jsou povinni udržovat vozidlo v řádném stavu; není-li vozidlo v řádném stavu, nesmí držitel dovolit, aby ho bylo použito k provozu.
- (3) Motorová a městská kolejová vozidla jsou oprávněny řídit jen osoby, které k tomu obdržely povolení.

§ 9.

Držitel vozidla a každý, kdo je řídí, je povinen za náhradu poskytnout vozidlo po nezbytnou dobu orgánům ministerstva národní bezpečnosti, vyžaduje-li to obecný zájem, zejména při stíhání podezřelých osob, dopravě osob zraněných nebo k jízdě na místo dopravní nehody nebo živelní pohromy.

§ 10.

Vlastníci a jiní uživatelé nemovitostí při silnicích jsou povinni bez úplaty dovolit, aby na jejich nemovitostech byly umístěny a udržovány dopravní značky a jiná zařízení, která slouží k provozu na silnicích.

§ 11.

- (1) Osoby odpovědné za provoz motorových vozidel jsou proti následkům zákonné odpovědnosti povinně pojištěny u Státní pojišťovny.
- (2) Poškozený má pro svůj nárok zástavní právo na náhradové pohledávce z tohoto pojištění.
- (3) Nemohla-li být zjištěna osoba odpovědná za provoz motorového vozidla, kterým škoda byla způsobena, ani jiná osoba za škodu odpovědná, má poškozený nárok na náhradu škody přímo vůči Státní pojišťovně.
- (4) Pojistné k úhradě nákladů pojištění je povinen platit držitel motorového vozidla. Pojistné se vymáhá soudní nebo správní exekucí; výpisy z knih Státní pojišťovny o pojistném za toto pojištění jsou vykonatelným exekučním titulem.

Závěrečná ustanovení.

§ 16.

- (1) V dohodě se zúčastněnými ministerstvy vydají k provedení tohoto nařízení:
- a) ministerstvo národní bezpečnosti podrobné předpisy o organizaci a působnosti dopravních inspektorátů (jejich komisí) a o řízení před nimi, pravidla silničního provozu, předpisy o způsobilosti řidičů, předpisy o podmínkách pro odnětí povolení ve věcech silničního provozu, předpisy, jimiž budou stanoveny výjimky z ustanovení § 10, jakož i předpisy o průkazech a o jízdách do ciziny a z ciziny;
 - b) ministerstvo dopravy předpisy o organizaci výcviku řidičů motorových vozidel a o jeho podmínkách, předpisy o zajištění hospodárnosti provozu motorových vozidel a o technických podmínkách pro provoz vozidel,
 - c) ministerstvo financí předpisy, jimiž se stanoví rozsah a podmínky pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel.
- (2) Se souhlasem vlády mohou ústřední národní výbory vydávat dopravní řády, jimiž se pravidla silničního provozu přizpůsobují místním dopravním potřebám.

§ 17.

Výjimky z ustanovení tohoto nařízení pro ozbrojené síly, po případě jiné orgány státní správy stanoví ministr národní bezpečnosti v dohodě s příslušným ministrem.

§ 18.

Opatření učiněná k provedení tohoto nařízení před jeho účinností se považují za opatření podle tohoto nařízení.

§ 19.

- (1) Zrušují se všechny předpisy, které odporují tomuto nařízení, zejména zákon č. 56/1950 Sb., o provozu na veřejných silnicích, a vládní nařízení č. 11/1951 Sb., jímž se provádí zákon o provozu na veřejných silnicích.
- (2) Nedotčeny zůstávají vyhlášky ministerstva financí č. 105/1951 Ú. l. I, o provádění pojištění zákonné odpovědnosti za provoz motorových vozidel, a ministerstva dopravy č. 367/1952 Ú. l. I, o plánované údržbě a hospodárném provozu motorových vozidel.

§ 20.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. července 1953; provedou je všichni členové vlády.

Zápotocký v. r.

Široký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

arm. gen. Bacílek v. r.

arm. gen. Dr. Čepička v. r.

Kopecký v. r.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Uher v. r.
Beran v. r.
Barák v. r.
David v. r.
Dvořák v. r.
Řuriš v. r.
Harus v. r.
Dr. Havelka v. r.
Ing. Jankovcová v. r.
Jonáš v. r.
Kabeš v. r.
Krajčír v. r.
Krošnár v. r.
Dr. Kyselý v. r.
Málek v. r.
Maurer v. r.
Nepomucký v. r.
Dr. Neuman v. r.
Nosek v. r.
Plojhar v. r.
Pokorný v. r.
Poláček v. r.
A. Pospíšil v. r.
J. Pospíšil v. r.
Ing. Púčik v. r.
Dr. Rais v. r.
Reitmajer v. r.
Smida v. r.
Sýkora v. r.
Ing. Šimůnek v. r.
Dr. Šlechta v. r.
Šrámek v. r.
Štoll v. r.

*) Poznámka: Po měnové reformě činí pokuta uvedená v § 12 odst. 2 písm. c) 600 Kčs, v odst. 3 písm. b) 2.000 Kčs.